

[Stensballe.]

eller ej, maa Fremtiden vise, thi den Mulighed er jo ikke fjern, at adskillige Baner ikke vil indgaa paa de Krav, som stilles til dem, for at de kan faa dette Tilskud fra Statens Side, men saa maa de ogsaa overfor Befolkningen tage Ansvar for Banernes eventuelle Nedlæggelse.

At det er meget gunstige Vilkaar for Opretholdelsen af Banernes Drift, der herigennem tilbydes fra Statens Side, vil fremgaa af et Eksempel, som jeg skal nævne. Hvis en nøddestedt Bane f. Eks. anmoder om en Støtte paa 240 000 Kr., skulde den herefter fra Statens Side kunne vente at faa de 120 000 Kr., som ikke skal forrentes og afdrages, medens den selv maa stille til Raadighed 120 000 Kr. En af de Beregninger, der foreligger netop for en saadan Bane, har givet til Resultat, at med det Materiel, denne Bane har ønsket, vil der fremkomme en aarlig Besparelse paa ca. 60 000 Kr., og hvis man regner med, at de 120 000 Kr., som Banen selv skal skaffe til Veje, forrentes og afdrages med ca. 7 pCt., hvad Banen vil kunne faa det ned til, hvis den udnytter Loven og faar Laan fra Staten, vil det sige, at den selv ikke skal udrede mere end godt og vel 8 000 Kr.; med andre Ord, den vil faa en aarlig Lettelse i Driftsudgifterne paa ca. 50 000 Kr., som enten kan anvendes til Lettelse for Kommunerne, hvis Banen giver større Underskud, til delvis Dækning af det Underskud, der er, eller eventuelt ogsaa til Takstnedsættelse, hvis det findes formaalstjenligt til Opnaaelse af en bedre Trafik.

Det forekommer mig, at der herved er ydet Banerne og derigennem Kommunerne stor Hjælp, og jeg ønsker derfor i Henhold til vor Stilling i Fjor og hele Behandlingen af dette Spørgsmaal at anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling til Gunst for Befolkningen og derigennem for Kommunerne og Banerne og tillige for de mange Mennesker, som arbejder ved Banerne, og som er saa specielt uddannede, at de vilde have vanskeligt ved at skaffe sig Beskæftigelse, hvis de blev arbejdsløse paa Grund af Banernes Nedlæggelse. Jeg finder derfor ogsaa Anledning til at takke den højtærede Minister, fordi han har fremsat dette Lovforslag, og fordi han har holdt sig til det Forslag, som er udarbejdet af Udvalget, i hvilket jeg mener, der er taget alle rimelige og mulige Hensyn.

Laurits Knudsen: Jeg vil gerne først bringe den højtærede Minister og det ærede 3die Medlem for 4de Kreds (Stensballe) min Tak for deres grundige Udredning af Lov-

forslaget. Det er rigtigt, som det allerede er nævnt, at Spørgsmaalet om Københavns Nærtrafik, der var til Behandling her i sidste Rigsdagssamling, gav Anledning til, at man rejste Spørgsmaalet om at komme de danske Privatbaner til Hjælp. Det er nu efter alt, hvad der foreligger for os af Oplysninger vedrørende dette Forslag, klart, at Privatbanerne ligesom mange andre Virksomheder har haft deres Vanskeligheder at kæmpe med. Jeg skal ikke komme ind paa en Gentagelse af, hvad Aarsagen er — det er ogsaa meget grundigt omtalt, før jeg skulde tale i denne Sag. Mange Privatbaner har sikkert kørt meget længe med deres Vogne, og i det hele taget har Slitage paa baade Vogne og Jernbanelegemer været uundgaaelig. I det Forslag, som her stilles, tages der derfor netop Sigte paa at støtte dem paa disse to Punkter, saa at de bringes i Stand til at optage Konkurrencen med alle de nye Trafikmidler.

Jeg vil ogsaa gerne have Lov til at nævne, at der forud for denne Sag er gaaet et stort Forarbejde, som har gjort det betydeligt lettere for Rigsdagen at behandle Lovforslaget. Fra det Udvalg, som i Tiden fra April til November 1930 har arbejdet med at fremskaffe Oplysninger om Privatbanernes økonomiske Forhold og deres Ønsker om Statsstøtte, foreligger der en Betænkning, som danner Grundlaget for det Udkast til et Lovforslag, der følger efter Betænkningen. Sammenligner man Udvalgets Forslag med det af Ministeren fremsatte Lovforslag, er der kun den Forskel, at Forrentningen af Laanet, som i § 1 var sat til 4 pCt., er ændret til 4½ pCt. Dernæst har den højtærede Minister opfyldt et Ønske fra Folketinget, som gaar ud paa, at der kan ydes Kommuner, som har paataget sig Garanti for Restbeløbs Forrentning og Tilbagebetaling, Pant i det anskaffede Materiel efter Statens Panteret. Efter Foretagelsen af denne Ændring har man enstemmigt vedtaget Forslaget i Folketinget, og jeg har den Opfattelse, at man med de Beløb, som stilles til Raadighed i Forslaget dels som Laan, dels som Tilskud, yder de danske Privatbaner en Hjælp, som forhaabentlig vil føre dem frem til en betydelig bedre Status end den, der foreligger for os i Dag.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Lange: Privatbanedriften har gennem en Aarrække været undergivet vanskelige Vilkaar, og det er derfor naturligt, at man har beskæftiget sig med, om det var muligt